

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització
corresponents al tancament de l'exercici 2009, de
FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA

Novembre del 2010

ÍNDEX

---

1. INTRODUCCIÓ	3
1.1. Objecte i abast	3
1.2. Metodologia	3
1.3. Marc jurídic	4
1.4. Organització i control intern	4
1.5. Limitacions a l'abast	5
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA	6
2.1. Pressupost de l'exercici	6
2.1.1. Pressupost inicial	6
2.1.2. Modificacions pressupostàries	7
2.2. Liquidació del pressupost	9
2.2.1. Ingressos patrimonials	10
2.2.2. Despeses de personal	11
2.2.3. Despeses en béns corrents i serveis	12
2.2.4. Despeses financeres	12
2.2.5. Inversions reals	13
2.2.6. Transferències de capital	13
2.3. Balanç i compte del resultat economicopatrimonial	14
2.3.1. Immobilitzat	21
2.3.2. Immobilitzat financer	22
2.3.3. Existències	23
2.3.4. Deutors	24
2.3.5. Inversions financeres temporals	24
2.3.6. Tresoreria i comptes financers	25
2.3.7. Fons propis	25
2.3.8. Ingressos a distribuir en diversos exercicis	26
2.3.9. Provisions per riscos i despeses	26
2.3.10. Deutes a llarg termini	26
2.3.11. Creditors a curt termini	27
2.4. Romanent de tresoreria	28
2.5. Contractació pública	29
2.6. Altres aspectes a destacar	30
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS	31
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS	31
5. CONCLUSIONS	33
6. AL·LEGACIONS	33
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES	40

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'article 1 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable de l'administració pública, integrada, entre d'altres, per Forces Elèctriques d'Andorra (en endavant FEDA).

L'auditoria de FEDA forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2009, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2009.

La liquidació de comptes de FEDA corresponent a l'exercici 2009 objecte d'aquesta fiscalització va ser lliurada al Tribunal de Comptes el 31 de març de 2010 i consta, entre altres, de la liquidació del pressupost, gestió comptable de tresoreria, gestió comptable del patrimoni, balanç, compte del resultat economicopatrimonial i memòria, que inclou el quadre de finançament amb la nota conciliant el resultat comptable de l'exercici amb els recursos procedents de les operacions, i el romanent de tresoreria.

Aquesta documentació anava acompanyada d'un informe d'auditoria encarregat per la pròpia entitat.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic, i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una fiscalització de regularitat, que inclou una fiscalització de legalitat o compliment i una fiscalització financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera de FEDA s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers de FEDA expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del resultat economicopatrimonial i de l'execució del pressupost, i que la informació economicofinancera es presenti d'acord als principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat en la fiscalització, en l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats per FEDA en l'exercici 2009 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents

en l'entitat. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, tendents a localitzar fets posteriors que poguessin afectar l'exercici auditat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos en l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens auditat va concloure el 16 de novembre de 2010.

1.3. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera, pressupostària i comptable de FEDA en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei de creació de FEDA, de 14 de gener de 1988, i modificacions posteriors
- Codi de l'Administració, de 29 de març de 1989
- Llei del cànon sobre el consum d'electricitat i telèfon, de 5 d'abril de 1994, i modificacions posteriors
- Llei general de les finances públiques, de 19 de desembre de 1996
- Decret de 27 de gener de 1999 pel qual s'aprova el Pla general de comptabilitat pública
- Llei de contractació pública, de 9 de novembre de 2000
- Llei 2/2009, del 23 de gener, del pressupost per a l'exercici del 2009

1.4. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de l'entitat, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable de que en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions
- Compliment de les obligacions de responsabilitat
- Compliment de les lleis i regulació aplicable
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de l'entitat. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de l'entitat.

Els òrgans de govern de FEDA són el Consell d'Administració i el director.

La gestió financera i pressupostària és responsabilitat del director d'administració i finances, juntament amb la cap de comptabilitat, la tècnica de control de gestió.

Està sotmesa a control financer en els termes establerts pels articles 39 i concordants de la Llei general de les finances públiques. Aquest control és dut a terme per part de la intervenció delegada del Govern.

Utilitza un aplicatiu pressupostari i comptable pel registre de les operacions economicofinanceres.

1.5. Limitacions a l'abast

En el desenvolupament del treball s'han posat de manifest les següents limitacions:

- No s'ha pogut determinar el valor teòric de la participació de FEDA en el capital social de la societat Centre de Transferència de Residus, S.A. (CTRASA), ja que a la data d'acabament del treball de camp no constava la formulació dels comptes de 2009 pel Consell d'Administració de la societat.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Pressupost de l'exercici

2.1.1. Pressupost inicial

El pressupost inicial de l'exercici presenta les següent xifres a nivell de capítols:

CAPÍTOL	IMPORT	CAPÍTOL	IMPORT
<u>DESPESES</u>		<u>INGRESSOS</u>	
1 Despeses de personal	5.494.131	1 Impostor directes	-
2 Consums de béns corrents	44.432.631	2 Impostor indirectes	-
3 Despeses financeres	710.621	3 Taxes i altres ingressos	-
4 Transferències corrents	-	4 Transferències corrents	-
		5 Ingressos patrimonials	64.603.658
Despeses de funcionament	50.637.383	Ingressos de funcionament	64.603.658
6 Inversions reals	25.243.811	6 Venda d'inversions	-
7 Transferències de capital	4.286.894	7 Transferències de capital	-
8 Actius financers	-	8 Romanent de tresoreria	2.210.839
9 Passius financers	129.000	9 Passius financers	13.482.591
Despeses de capital	29.659.705	Ingressos de capital	15.693.430
Total pressupost de despeses	80.297.088	Total pressupost d'ingressos	80.297.088

Font: elaboració pròpia a partir de la informació de FEDA
(Imports en euros)

De la revisió efectuada se'n desprèn la següent observació:

Desnivellament del pressupost inicial.

FEDA utilitza els romanents de tresoreria com a mecanisme per tal d'anivellar el pressupost de l'ens a la fase d'aprovació del pressupost. En aquest sentit, el pressupost de 2009 s'ha anivellat amb 2.210.839 euros per aquest concepte.

Aquest concepte no pot ser utilitzat com a partida d'anivellament del pressupost, donat que, per poder ser quantificat, requereix que prèviament s'hagi procedit a liquidar el pressupost de l'exercici anterior, situació que es donarà amb posterioritat a l'aprovació de les previsions pressupostàries. Així, el romanent de tresoreria retut de l'exercici 2008 va ser negatiu pel que no podia constituir un recurs per a l'anivellament del pressupost.

Adicionalment, el pressupost inicial preveu, per al seu anivellament, recórrer a l'endeutament. D'acord amb el que es detalla en l'apartat 2.2, atès que aquesta operació no resulta expressament aprovada en l'articulat de la LPG, ni s'ha assignat a la parapública, per part del Govern, part de la capacitat d'endeutament que la LPG li atribueix, aquest recurs no pot ser considerat com a suficient per a finançar el pressupost.

Del que s'exposa en els paràgrafs anteriors es conclou que el pressupost inicial de FEDA era deficitari en 15.693.430 euros, fet que es contrari al principi d'equilibri que ha de regir la gestió pressupostària, reconegut en l'article 21.2 de la LGFP.

2.1.2. Modificacions pressupostàries

El quadre següent resumeix les modificacions pressupostàries que s'han tramitat durant l'exercici que han donat lloc a les previsions definitives que s'han liquidat:

Estat de despeses i ingressos del pressupost

Imputació pressupost	Pressupost inicial 2009	Reconduïts	Modificacions	Pressupost final 2009
Despeses de personal	5.494.131	62.280	-	5.556.412
Despeses corrents	44.432.631	1.286.951	-	45.719.582
Despeses financeres	710.621	-	-	710.621
Inversions reals	25.243.811	32.285.318	-	57.529.129
Transferències de capital	4.286.894	-	-	4.286.894
Actius financers	-	-	-	-
Passius financers	129.000	-	78.281	207.281
Total despeses	80.297.088	33.634.550	78.281	114.009.919
Ingressos patrimonials	64.603.658	-	-	64.603.658
Passius financers	226.000	-	-	226.000
Total ingressos	64.829.658	-	-	64.829.658
TOTAL PRESSUPOST SUPERÀVIT (DÈFICIT)	-15.467.430	-33.634.550	-78.281	-49.180.261

Font: FEDA
(Imports en euros)

El quadre anterior, elaborat per FEDA, presenta un dèficit pressupostari en no reproduir tots els ingressos de capital consignats en el pressupost inicial de l'entitat.

De la revisió efectuada s'han posat de manifest les següents incidències:

Dèficit de finançament de les modificacions pressupostàries

FEDA incorpora al pressupost de l'exercici consignacions pressupostàries d'exercicis anteriors corresponents a compromisos de despesa reconduïts, que ascendeixen a un import de 33.634.550 euros, així mateix, registra altres modificacions per import de 78.281 euros, per les quals no s'ha previst el corresponent finançament.

Cal tenir en compte que el romanent de tresoreria de l'exercici 2008 era negatiu, i per tant no podia finançar les modificacions esmentades, la qual cosa provoca un dèficit de finançament de les previsions pressupostàries per un import total de 33.712.831 euros.

Crèdits reconduïts d'exercicis anteriors al 2008

L'article 15.4 B)d) de la LGFP permet que puguin ser incorporats a l'exercici següent *"crèdits pressupostaris que emparin compromisos de despesa corrent concrets i que, per causes justificades, no s'hagin pogut realitzar durant el propi exercici"*.

En conseqüència, els crèdits que financen els compromisos de despesa corrent adquirits en un exercici poden ser incorporats, justificadament, a l'exercici següent d'aquell en el que s'han compromès.

FEDA segueix la pràctica d'incorporar a l'exercici el conjunt de crèdits pressupostaris que financen compromisos de despesa corrent, tant aquells el compromís dels quals s'ha adquirit en l'exercici immediat precedent com aquells que s'han adquirit en anys anteriors a aquests, no respectant les limitacions imposades per l'article referit de la LGFP.

De les mostres revisades, s'han observat que segueixen figurant com a crèdits reconduïts per a finançar compromisos de despesa corrent alguns que provenen dels exercicis 2006 i 2007 :

Crèdits reconduïts d'exercicis anteriors a 2008			
Núm. Comanda	Posició pressupostària	Data entrega comanda	Compromès real
4500007088	16300	09/01/07	42.416,40
4500007710	21200	26/07/07	1.716,00
4500007040	21210	28/12/06	22.300,72
4500007678	21210	13/07/07	26.656,34
4500008189	21333	20/12/07	17.430,40
4500007348	21340	21/03/07	27,37
4500006999	21340	19/12/06	36.919,80
4500007348	21350	21/03/07	28,61
4500007348	21360	21/03/07	1.454,50
4500005947	22760	16/01/06	4.600,00
Total			153.550,14

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació de FEDA
(Imports en euros)

2.2. Liquidació del pressupost

El resum dels imports retuts per l'ens es recullen en els quadres següents:

Imputació pressupost	Pressupost definitiu	Autoritzat	Compromès	Realitzat 2009	Liquidació Real / Press 2009	Realitzat 2008	Variació realitzat 2009-2008
Despeses de personal	5.556.412	5.292.797	5.292.797	5.206.206	93,70%	4.922.541	5,76%
Despeses corrents	45.719.582	34.016.998	34.011.480	32.981.281	72,14%	28.866.628	14,25%
Despeses financeres	710.621	17.375	17.375	17.375	2,45%	-	-
Inversions reals	57.529.129	39.228.560	38.973.268	23.814.307	41,40%	35.312.610	-32,56%
Transferències de capital	4.286.894	3.016.491	3.016.491	3.016.491	70,37%	6.865.840	-56,07%
Actius financers	-	-	-	-	-	263.176	-
Passius financers	207.281	206.380	206.380	206.380	99,57%	138.545	48,96%
Total despeses	114.009.919	81.778.601	81.517.791	65.242.041	57,22%	76.369.340	-14,57%
Ingressos patrimonials	64.603.658	54.239.793	54.239.793	54.239.793	83,96%	52.813.301	2,70%
Passius financers	226.000	302.397	302.397	302.397	133,80%	250.608	20,67%
Total ingressos	64.829.658	54.542.190	54.542.190	54.542.191	84,13%	53.063.908	2,79%
TOTAL PRESSUPOST SUPERÀVIT (DÈFICIT)	-49.180.261	-27.236.411	-26.975.601	-10.699.850	21,76%	-23.305.432	-54,09%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

De la revisió de la liquidació pressupostària en deriven les següents observacions:

Romanent de tresoreria negatiu, dèficit de les previsions pressupostàries i resultat pressupostari negatiu

Com s'indica en els apartats anteriors, com a conseqüència d'haver previst el finançament del pressupost inicial per mitjà de romanent de tresoreria i la formalització d'operacions de préstecs, i per haver incorporat romanents de crèdit de l'exercici anterior sense disposar d'un finançament adequat, les previsions definitives del pressupost presenten un dèficit de finançament de 49.180.261 euros.

De la liquidació d'aquest pressupost s'observa un resultat pressupostari negatiu de 10,7 milions d'euros el qual, d'haver liquidat dins de l'exercici la totalitat dels imports compromesos, es veuria incrementat fins als 27 milions d'euros.

Aquests fets es generen en un exercici en el qual es parteix d'un romanent de tresoreria de l'exercici anterior negatiu en més de 2 milions d'euros i, per tant, sense capacitat d'esmoreir l'efecte dels resultats negatius anteriors.

Tot l'anterior comporta que es puguin donar dificultats de tresoreria a mig termini de no ser adoptades mesures de sanejament financer.

FEDA ha pal·liat l'efecte anterior, en el transcurs de l'exercici, mitjançant la disposició d'endeutament per un import, a 31 de desembre de 2009, de 4.111.686 euros. Aquesta operació s'ha formalitzat a curt termini si bé, com s'ha indicat en l'apartat 2.1.1, fou prevista per al finançament de despeses del pressupost.

L'article 50 de la LGFP determina que l'endeutament públic el constitueix aquell que formalitza l'administració general i el de les entitats parapúbliques i de dret públic. Igualment, d'acord amb l'article 52 de la LGFP la capacitat del sector públic estatal el fixa el Consell General mitjançant la LPG o lleis d'aprovació de modificacions pressupostàries.

Per a l'exercici de 2009, l'article 24 de LGP ha establert una capacitat màxima d'endeutament la qual ha estat excedida, atenent a l'operació formulada per FEDA i les que ha formulat el Govern.

Així, l'endeutament estatal que autoritzin les lleis de pressupostos i aquelles que les modifiquen ha de ser objecte de distribució coordinada entre el Govern i les entitats parapúbliques i de dret públic que en depenen. Es recomana que FEDA obtingui autorització prèvia del Govern per a formular operacions d'endeutament a l'objecte de garantir la coordinació apuntada i, en definitiva, l'acompliment de les limitacions normatives.

2.2.1. Ingressos patrimonials

Al tancament de l'exercici 2009, la liquidació del pressupost del capítol d'ingressos patrimonials, presentava el següent resum:

Ingressos patrimonials	Pressupost inicial 2009	Reconduïts	Modif.	(1) Pressupost final 2009	(2) Realitzat 2009	Variació (3) = (2) - (1)	% execució (2)/(1)
Venda energia	62.030.982	-	-	62.030.982	52.296.423	-9.734.558	84,31%
Financers	4.275	-	-	4.275	23.201	18.925	542,65%
Prestació serveis	2.508.207	-	-	2.508.207	1.843.095	-665.112	73,48%
Altres ingressos	60.194	-	-	60.194	77.074	16.880	128,04%
Total	64.603.658	-	-	64.603.658	54.239.793	-10.363.865	83,96%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriva la següent observació:

Cànon sobre el consum d'electricitat de les empreses distribuïdores

L'apartat 2 de l'article 9 de la Llei del cànon sobre el consum d'electricitat i telèfon, de 5 d'abril del 1994 estableix:

2. El cànon corresponent al consum d'energia elèctrica dels abonats que rebin subministraments d'entitats de distribució diferents de Forces Elèctriques d'Andorra (FEDA) l'ha de satisfer el consumidor final a aquestes entitats que, alhora, l'han

d'abonar a Forces Elèctriques d'Andorra (FEDA) junt amb les liquidacions periòdiques corresponents al subministrament d'energia elèctrica; posteriorment el cànon s'ha de liquidar al Ministeri de Finances.

A la pràctica, FEDA factura a les distribuïdores una estimació del cànon que aquestes li hauran de satisfer, havent-se d'efectuar posteriorment una liquidació dels cànon que les distribuïdores han facturat realment als seus clients per compensar les possibles diferències. No obstant això, no totes les distribuïdores practiquen aquesta liquidació i, per les que ho fan, la liquidació no conté informació suficient per permetre contrastar la veracitat dels imports declarats.

En conseqüència, no és possible determinar la raonabilitat dels imports que figuren liquidats a les empreses distribuïdores i no és possible garantir que s'han ingressat a l'erari públic la totalitat dels cànon liquidats.

2.2.2. Despeses de personal

La liquidació del pressupost del present capítol es resumeix en el quadre adjunt:

Despeses de personal	Pressupost inicial 2009	Reconduïts	Modif.	(1) Pressupost final 2009	(2) Realitzat 2009	Variació (3) = (2) - (1)	% execució (2)/(1)
Remuneracions personal contractual	4.556.790	-	-	4.556.790	4.401.276	-155.514	96,59%
Remuneracions personal eventual	12.000	-	-	12.000	13.156	1.156	109,64%
Quotes seguretat social	593.943	-	-	593.943	597.328	3.385	100,57%
Prestacions socials	93.195	-	-	93.195	99.190	5.996	106,43%
Despeses socials del personal	238.204	62.280	-	300.484	95.256	-205.229	31,70%
Total	5.494.131	62.280	-	5.556.412	5.206.206	-350.205	93,70%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

2.2.3. Despeses en béns corrents i serveis

El resum de les operacions que s'han registrat en el transcurs de l'exercici és el següent:

Consum de béns corrents	Pressupost inicial 2009	Reconduïts	Modif.	(1) Pressupost final 2009	(2) Realitzat 2009	Variació (3) = (2)-(1)	% execució (2)/(1)
Lloguer terrenys	6.400	-	-	6.400	-	-6.400	-
Lloguer edificis	35.000	-	-	35.000	25.893	-9.107	73,98%
Reparació edificis i altres construccions	670.000	146.453	-7.000	809.453	293.049	-516.404	36,20%
Reparacions maquinària, instal·lacions i equipament	1.420.200	795.953	-	2.216.153	1.078.670	-1.137.483	48,67%
Material transport	35.000	18.054	-	53.054	31.951	-21.103	60,22%
Reparacions mobiliari i estris	3.000	-	-	3.000	80	-2.920	2,66%
Reparacions equipaments informàtics	300.000	180.886	-10.000	470.886	284.963	-185.923	60,52%
Material d'oficina	168.760	5.569	1.000	175.329	160.201	-15.128	91,37%
Subministraments	77.776	232	7.000	85.008	57.724	-27.284	67,90%
Comunicacions	181.500	-	1.000	182.500	157.524	-24.976	86,31%
Transport	17.500	-	-1.000	16.500	9.741	-6.759	59,03%
Primes d'assegurances	456.056	-	-	456.056	392.681	-63.375	86,10%
Tributs	3.392	-	301.190	304.582	303.893	-689	99,77%
Altres serveis	599.967	12.805	2.000	614.772	369.936	-244.837	60,17%
Treballs realitzats per altres empreses	570.000	126.999	-294.190	402.809	191.209	-211.600	47,47%
Subministrament vendes tercers	39.858.155	-	-	39.858.155	29.616.827	-10.241.328	74,31%
Dietes	4.000	-	-	4.000	372	-3.628	9,30%
Locomoció	25.925	-	-	25.925	6.568	-19.357	25,33%
Total	44.432.631	1.286.951	-	45.719.582	32.981.281	-12.738.300	72,14%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

2.2.4. Despeses financeres

El resum de les operacions pressupostàries de les despeses financeres que s'han produït durant l'exercici fiscalitzat és el següent:

Despeses financeres	Pressupost inicial 2009	Reconduïts	Modif.	(1) Pressupost final 2009	(2) Realitzat 2009	Variació (3) = (2) - (1)	% execució (2)/(1)
Interessos	710.621	-	-	710.621	17.375	-693.245	2,45%
Total	710.621	-	-	710.621	17.375	-693.245	2,45%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

2.2.5. Inversions reals

El resum de les operacions pressupostàries de les inversions que s'han produït durant l'exercici fiscalitzat és el següent:

Inversions reals	Pressupost inicial 2009	Reconduïts	Modif.	(1) Pressupost final 2009	(2) Realitzat 2009	Variació (3) = (2) - (1)	% execució (2)/(1)
Terrenys i béns naturals	5.500.000	30.594	-	5.530.594	58.548	-5.472.046	1,06%
Edificis i altres construccions	2.400.000	1.662.510	700.000	4.762.510	1.670.092	-3.092.418	35,07%
Maquinària, instal·lacions i equipaments	16.438.811	27.843.274	-1.842.000	42.440.085	17.966.614	-24.473.471	42,33%
Material de transport	60.000	27.980	-	87.980	72.568	-15.412	82,48%
Mobiliari i material d'oficina	20.000	-	-	20.000	4.837	-15.163	24,18%
Material informàtic	200.000	39.337	-	239.337	175.347	-63.990	73,26%
Altres	-	-	-	-	-	-	-
Inversions noves	24.618.811	29.603.694	-1.142.000	53.080.505	19.948.006	-33.132.499	37,58%
Inversions immaterials	625.000	2.681.624	1.142.000	4.448.624	3.866.301	-582.323	86,91%
Total	25.243.811	32.285.318	-	57.529.129	23.814.307	-33.714.822	41,40%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

2.2.6. Transferències de capital

Els imports pressupostats i liquidats al tancament de l'exercici són:

Transferències de capital	Pressupost inicial 2009	Reconduïts	Modif.	(1) Pressupost final 2009	(2) Realitzat 2009	Variació (3) = (2) - (1)	% execució (2)/(1)
Dividends	4.286.894	-	-	4.286.894	3.016.491	-1.270.403	70,37%
Total	4.286.894	-	-	4.286.894	3.016.491	-1.270.403	70,37%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

2.3. Balanç i compte del resultat economicopatrimonial

Balanç

ACTIU	31/12/09	31/12/08
A) IMMOBILITZAT	137.816.298	117.713.036
II. Immobilitzacions immaterials	4.895.683	1.818.280
1. Immobilitzacions immaterials	12.336.341	8.440.123
6. Amortitzacions	-7.440.658	-6.621.843
III. Immobilitzacions materials	130.408.424	113.382.564
1. Terrenys i construccions	53.516.389	52.558.645
2. Instal·lacions tècniques i maquinària	147.877.765	130.172.371
4. Altre immobilitzat	3.126.300	3.098.394
5. Amortitzacions	-74.112.030	-72.446.846
V. Inversions financeres permanents	2.512.192	2.512.192
1. Cartera de valors	2.512.192	2.512.192
B) DESPESES A DISTRIBUIR	1.008.667	1.076.158
C) ACTIU CIRCULANT	8.277.442	16.533.284
I. Existències	1.867.675	1.600.623
1. Comercials	1.867.675	1.600.623
II. Deutors	5.065.242	5.457.851
1. Deutors pressupostaris	4.600.242	5.027.851
Acompte proveïdors	465.000	430.000
III. Inversions financeres temporals	-	5.650.000
1. Cartera de valors a curt termini	-	5.650.000
IV. Tresoreria	1.344.525	3.821.916
V. Ajustaments per periodificació	-	2.895
TOTAL ACTIU	147.102.407	135.322.478

PASSIU	31/12/09	31/12/08
A) FONS PROPIS	111.570.272	104.816.289
III. Resultats d'exercicis anteriors	103.606.420	93.783.392
1. Resultats positius d'exercicis anteriors	103.606.420	93.783.392
IV. Resultats de l'exercici	7.963.853	11.032.896
B) INGRESSOS A DISTRIBUIR	10.165.934	9.806.838
C) PROVISIONS PER A RISCOS I DESPESES	4.064.177	3.041.003
D) CREDITORS A LLARG TERMINI	2.217.780	1.055.432
II. Altres deutes a llarg termini	2.217.780	1.055.432
4. Fiances i dipòsits rebuts a llarg termini	1.173.906	1.055.432
5. Altres creditors	1.043.874	-
E) CREDITORS A CURT TERMINI	19.084.244	16.602.916
II. Deutes amb entitat de crèdit	4.111.686	-
1. Pòlissa de crèdit	4.111.686	-
III. Creditors	14.775.772	16.347.497
1. Creditors pressupostaris	10.966.974	11.184.254
3. Creditors per administració de recursos per compte	2.002.175	2.163.243
4. Dividends a pagar	1.806.622	3.000.000
IV. Ajustaments per periodificació	196.786	255.419
TOTAL PASSIU	147.102.407	135.322.478

Font: FEDA
(Imports en euros)

Compte del resultat economicopatrimonial

	Realitzat 01-12/2009	Pressupostat 01-12/2009	Realitzat 01-12/2008	Variació Real/Press	Variació realitzat 2009/2008
A) DESPESES	45.824.719	59.607.697	40.233.302	-23,1%	13,9%
1. Reducció d'existències de productes acabats i en curs de fabricació	-	-	565.245	-	-
2. Aprovisionaments	30.749.069	40.983.156	25.845.946	-25,0%	19,0%
a) Consum de mercaderies	30.749.069	40.983.156	25.845.946	-25,0%	19,0%
i) Compra d'energia	29.556.787	39.818.155	24.915.102	-25,8%	18,6%
ii) Altres subministraments	1.192.282	1.165.000	930.845	2,3%	28,1%
3. Despeses de gestió ordinària, de funcionament dels serveis i de prestacions socials	14.888.958	18.624.541	13.790.208	-20,1%	8,0%
a) Despeses de personal	5.158.526	5.430.937	4.871.851	-5,0%	5,9%
a1) Sous, salaris i similars	4.561.199	4.836.994	4.312.234	-5,7%	5,8%
a2) Càrregues socials	597.328	593.943	559.618	0,6%	6,7%
b) Prestacions socials	580.951	80.538	72.562	621,3%	700,6%
c) Dotacions per a amortitzacions d'immobilitzat i variacions de fons de provisió per a reparacions	5.740.473	7.836.895	4.901.954	-26,8%	17,1%
c1) Dotacions per a amortitzacions	5.740.473	7.836.895	4.901.954	-26,8%	17,1%
e) Altres despeses de gestió	3.372.319	4.544.476	3.924.343	-25,8%	-14,1%
e1) Serveis exteriors	3.045.969	4.541.084	3.885.569	-32,9%	-21,6%
e2) Tributs	303.893	3.392	12.285	8.859,2%	-
e3) Altres despeses de gestió corrent	22.457	-	26.489	-	-
f) Despeses financeres i assimilables	36.690	731.696	19.498	-95,0%	88,2%
f3) Altres despeses financeres	36.690	710.621	19.498	-	88,2%
5. Pèrdues i despeses extraordinàries	186.692	-	31.904	-	485,2%
c) Despeses extraordinàries	186.692	-	31.904	-	485,2%
Benefici / Pèrdua	9.770.475	6.022.073	14.032.896	62,2%	-30,4%

	Realitzat 01-12/2009	Pressupostat 01-12/2009	Realitzat 01-12/2008	Variació Real/Press	Variació realitzat 2009/2008
B) INGRESSOS	55.595.194	65.629.768	54.266.199	-15,3%	2,4%
1. Vendes i prestacions de serveis	53.655.908	64.135.493	51.429.175	-16,3%	4,3%
a) Vendes	52.931.878	62.082.710	50.740.754	-14,7%	4,3%
b) Prestació de serveis	724.030	2.052.783	688.421	-64,7%	5,2%
2. Augment d'existències de productes acabats i en curs de fabricació	267.053	-	-	-	-
4. Altres ingressos en gestió ordinària	1.636.741	1.494.275	2.790.450	9,5%	-41,3%
b) Treballs realitzats per a l'entitat	1.613.540	1.490.000	1.959.448	8,3%	-17,7%
f) Altres interessos i ingressos assimilats	23.201	4.275	831.003	442,7%	-97,2%
f1) Altres interessos	23.201	4.275	831.003	442,7%	-97,2%
6. Beneficis i ingressos extraordinaris	35.493	-	46.573	-	-23,8%
d) Ingressos extraordinaris	35.493	-	46.573	-	-23,8%
Desestalvi	-	-	-	-	-

Font: FEDA
(Imports en euros)

Quadre de finançament: estat d'origens i aplicacions de fons

	2009	2008
FONS APLICATS		
1. Recursos aplicats en operacions de gestió	39.931.535	35.256.450
a) Reducció d'existències	-	565.245
b) Aprovisionaments	30.749.069	25.845.946
c) Serveis exteriors	3.045.969	3.885.569
d) Tributs	303.893	12.285
e) Despeses de personal	5.158.526	4.871.851
f) Prestacions socials especials	579.433	69.145
h) Despeses financeres	17.375	-
i) Altres pèrdues de gestió	77.270	6.410
2. Pagaments pendents d'aplicació	-	-
a) Despeses anticipades fons de pensió	-	-
4. Adquisició i altres altes immobilitzat	24.874.193	36.119.708
b) Immobilitzats Immaterials	3.901.867	480.816
c) Immobilitzats materials	20.972.326	35.375.716
d) Immobilitzacions financeres	-	263.176
6. Cancel·lacions de deute a llarg termini	206.380	138.545
c) Altres conceptes	206.380	138.545
7. Provisions per riscos i despeses	99.190	94.075
8. Pagament de dividends	3.016.491	6.865.840
TOTAL APLICACIONS	68.127.789	78.474.619
Excés d' Orígens sobre Aplicacions	-	-
FONS OBTINGUTS		
1. Recursos procedents d' aplicacions de gestió	54.899.089	53.633.524
a) Vendes	52.959.803	50.796.500
b) Augment d'existències de productes acabats	267.053	-
g) Ingressos financers	23.201	831.003
h) Altres ingressos de gestió	1.649.033	2.006.021
3. Subvencions de capital	1.055.201	1.534.322
6. Deutes a llarg termini	1.368.838	250.608
c) Altres conceptes	1.368.838	250.608
7. Alienacions i altres baixes d' immobilitzat	-	-
c) Immobilitzat material	-	-
8. Traspàs a curt termini d'immobilitzacions	67.491	97.166
TOTAL ORÍGENS	57.390.619	55.515.620
Excés d' Aplicacions sobre Orígens	10.737.170	22.958.999

Font: FEDA
(Imports en euros)

Variació del capital circulant

	2009	
	Augments	Disminucions
1. Existències	267.053	
2. Deutors	35.000	427.609
a) Pressupostaris	35.000	427.609
3. Creditors	1.571.725	4.111.686
a) Pressupostaris	217.279	
b) No pressupostaris		4.111.686
c) Per administració de recursos per compte	1.354.446	
4. Inversions financeres temporals		5.650.000
7. Tresoreria		2.477.391
8. Ajustaments per periodificació	58.633	2.895
TOTAL	1.932.411	12.669.581
VARIACIÓ DEL CAPITAL CIRCULANT		10.737.170

	2008	
	Augments	Disminucions
1. Existències		565.245
2. Deutors	987.342	
a) Pressupostaris	987.342	
3. Creditors		4.588.589
a) Pressupostaris		1.176.869
b) No pressupostaris		
c) Per administració de recursos per compte		3.411.720
4. Inversions financeres temporals		20.190.000
7. Tresoreria	1.088.320	
8. Ajustaments per periodificació	425.835	116.663
TOTAL	2.501.497	25.460.496
VARIACIÓ DEL CAPITAL CIRCULANT		22.958.999

Font: FEDA
(Imports en euros)

Conciliació entre el resultat de l'exercici i el resultat procedent de les operacions

	2009	
	Augments	Disminucions
Resultat procedent de les operacions	14.967.553	
- Dotació a les amortitzacions d'immobilitzats		-5.740.473
- Subvencions de capital traspassats al resultat	696.105	
- Dotacions fons de pensions		-20.832
- Dotació per ajust dels acomptes		-22.457
- Benefici per baixa d'immobilitzat		-66.010
- Dotació per consum d'empleats		-43.412
TOTAL	15.663.659	-5.893.184
Resultat de l'exercici	9.770.475	

Font: FEDA
(Imports en euros)

Conciliació entre el resultat economicopatrimonial i el resultat pressupostari. Exercici 2009

Resultat pressupostari	-10.699.850

Despeses pressupostàries (incloses en el resultat pressupostari i no en el financer)

(+) Inversions	23.814.307	
(+) Dividends	3.016.491	
(+) Prestacions socials	99.190	
(+) Devolució de dipòsits	206.380	
(+) Inversions financeres	-	
		27.136.369

Ingressos pressupostaris (inclosos en el resultat pressupostari i no en el financer)

(-) Serveis nous a l'abonat reals	-999.097	
(-) Dipòsits rebuts	-302.397	
		-1.301.495

Despeses econòmiques (incloses en el resultat financer i no en el pressupostari)

(-) Amortitzacions	-5.454.295	
(-) Despeses excepcionals	-186.692	
(-) Despesa corrent fons pensions	-67.491	
(-) Despesa financera fons pensions	-20.833	
(-) Valor actuarial pensions	-511.942	
(-) Indemnització contenciós	-286.178	
(-) Ajustament bestreta	-22.457	
(-) Diferència periodificacions despeses corrents	4.459	
(-) Material per producció d'immobilitzat	-1.440.672	
		-7.986.099

Productes econòmics (inclosos en el resultat financer i no en el pressupostari)

(+) Serveis nous a l'abonat (sense periodificacions)	696.105	
(+) Producció immobilitzat	1.613.540	
(+) Ingressos excepcionals	35.493	
(+) Variació d'estocs	267.053	
(+) Transfer despeses	9.360	
		2.621.550

Resultat financer	9.770.475

Font: FEDA
(Imports en euros)

De la revisió dels estats i comptes retuts se'n desprenen les següents observacions:

Aplicació del Pla general de comptabilitat pública

El Pla general de comptabilitat pública del Principat d'Andorra és d'obligatori compliment, en els termes previstos per la Llei general de les finances públiques. L'entitat ha efectuat per a l'exercici 2009 una presentació dels estats i comptes anuals d'acord amb el que preveu el Pla general de comptabilitat pública.

Tanmateix, durant l'exercici, no utilitza la part segona i tercera del Pla en la seva integritat, és a dir, la totalitat del quadre de comptes i les definicions i relacions comptables, previstes en el mateix.

2.3.1. Immobilitzat

Els moviments d'immobilitzat que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

QUADRE	FIX 01/01/2009	EN CURS 01/01/2009	ALTES 2009	TRASPASSOS 2009	BAIXES 2009	ACTIU TOTAL 2009	FIX 31/12/2009	EN CURS 31/12/2009
Immobilitzat immaterial	8.440.123	-	3.889.907	11.960	-5.649	12.336.341	9.995.841	2.340.500
Terrenys	4.445.031	318.206	1.352	-	-	4.764.589	4.445.031	319.558
Edificis	20.295.661	2.151.698	753.177	-104.086	-485.241	22.611.209	22.502.082	109.127
Infraestructures	12.212.857	13.135.192	792.542	-	-	26.140.590	14.341.576	11.799.014
Alta tensió	8.581.531	4.930.085	1.756.851	-12.458	-	15.256.010	8.583.488	6.672.522
Telecontrol i mesura	2.889.369	15.658	163.027	-	-	3.068.055	2.955.041	113.014
Equips electromecànics	18.597.665	7.219.386	1.970.106	104.086	-	27.891.243	24.266.046	3.625.198
M.T.	25.284.235	323.461	1.106.867	-	-1.123.204	25.591.360	25.067.582	523.778
E.T.	13.229.633	131.978	531.623	-	-702.901	13.190.334	13.060.718	129.615
B.T.	9.505.410	91.003	538.202	-	-376.827	9.757.789	9.585.476	172.313
Quadres i comptadors	5.131.984	55.267	345.679	-	-155.345	5.377.586	5.334.105	43.481
Dispatching	204.758	-	-	-	-	204.758	204.758	-
E.T.R.	20.024.781	13.956.165	12.184.131	498	-	46.165.575	20.027.182	26.138.393
Altres immobilitzats	3.098.394	-	262.163	-	-234.257	3.126.300	3.124.211	2.089
TOTAL IMMOBILITZAT	151.941.434	42.328.099	24.295.628	-	-3.083.422	215.481.739	163.493.137	51.988.601

Font: Font FEDA
(Imports en euros)

Els moviments de les amortitzacions que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

	Amort. Acum. 01/01/2009	Dotacions 2009	Baixes 2009	Amort. Acum. 31/12/2009
Immobilitzat immaterial	6.621.843	824.464	-5.649	7.440.658
Terrenys	-	-	-	-
Edificis	4.414.610	455.487	-112.114	4.757.983
Infraestructures	5.386.598	213.841	-	5.600.438
Alta tensió	7.199.818	77.422	-	7.277.240
Telecontrol i mesura	1.212.885	101.079	-	1.313.964
Equips electromecànics	8.585.716	669.557	-	9.255.272
M.T.	15.377.335	683.184	-1.123.204	14.937.316
E.T.	9.238.481	290.062	-702.901	8.825.642
B.T.	5.298.925	286.039	-376.827	5.208.138
Quadres i comptadors	2.503.971	187.291	-155.345	2.535.916
Dispatching	145.539	3.884	-	149.423
E.T.R.	10.806.487	1.007.271	-	11.813.758
Altres immobilitzats	2.276.482	394.714	-234.257	2.436.939
TOTAL IMMOBILITZAT	79.068.689	5.194.295	-2.710.296	81.552.688

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

2.3.2. Immobilitzat financer

El quadre de moviments de l'immobilitzat financer es resumeix de la manera següent:

Descripció	Saldo a 31/12/08	Altes	Baixes	Saldo a 31/12/09
Cartera de valors	2.512.192	-	-	2.512.192
Total	2.512.192	-	-	2.512.192

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

De la revisió de l'immobilitzat financer es desprèn la següent observació:

Inversió financera a CTRASA

El valor de la participació de l'entitat en la societat CTRASA comptabilitzat el 31 de desembre de 2009 és de 2.500.172 euros. No és possible quantificar el valor teòric d'aquesta participació ja que, a la data d'acabament del treball de camp no es disposava de comptes anuals de la societat a 31 de desembre de 2009.

Cal indicar que a 31 de desembre de 2008 la participació financera a CTRASA estava sobrevalorada en 284.648 euros atenent al valor net comptable de les accions.

2.3.3. Existències

A 31 de desembre de 2009 l'epígraf d'existències presenta el següent desglossament:

Descripció	Saldo a 31/12/09	Saldo a 31/12/08	Variació
Materials per a consum i reposició	1.867.675	1.600.623	267.053
Provisió per a depreciació d'existències	-	-	-
Total	1.867.675	1.600.623	267.053

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les següents observacions:

Compres de material

Les compres de material no associades inicialment a un projecte d'inversió o a manteniment no són imputades al pressupost en el moment de l'adquisició sinó en el moment en que surten del magatzem per la seva utilització. Així, per a l'exercici 2009 el major import de despeses del compte de resultats en relació al que s'ha imputat al pressupost ha estat de 1.173.619 euros. Aquesta pràctica és contrària al que disposa l'article 31 de la LGFP, el qual requereix que les despeses siguin finançades amb càrrec a les previsions dels respectius pressupostos des del moment en que la despesa s'autoritza. A la vegada, aquesta pràctica no permet garantir l'acompliment del principi d'especialitat quantitativa requerit a l'article 15 de la mateixa Llei.

Provisió per a depreciació d'existències

S'ha observat que FEDA manté existències de molt baixa rotació, sobre les quals, a 31 de desembre 2009 no es fa cap provisió per a depreciació. Es recomana a l'entitat dotar, al tancament de l'exercici, una provisió per depreciació del valor d'aquelles existències sobre les quals hi hagi una probabilitat baixa de ser utilitzades. D'acord amb les nostres estimacions, l'import de les existències susceptibles de ser provisionades és de 146 milers d'euros.

2.3.4. Deutors

El desglossament de l'epígraf de deutors segons el balanç de situació retut es resumeix en el quadre següent:

Descripció	Saldo a 31/12/09	Saldo a 31/12/08
Clients directes	3.011.263	3.451.205
Energia pendent de facturar	1.540.068	1.530.708
Clients morosos	71.570	62.581
Provisió per insolvències	-22.659	-16.643
Acompte proveïdors	465.000	430.000
Total	5.065.242	5.457.851

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

De la revisió realitzada de l'àrea es destaquen les següents observacions:

Pendent de cobrament a Nord Andorrà

L'entitat té com a pendent de cobrament, en el cas de la distribuïdora d'energia Nord Andorrà, un import de 64.641 euros corresponent a la regularització per diferències de preus en el càlcul del cànon sobre el terme de potència per al període de 2005 fins a l'agost del 2008. A la data del present informe aquest deute no ha estat cobrat i, per tant, no ha estat liquidat al Govern d'Andorra.

2.3.5. Inversions financeres temporals

El detall de l'import d'aquest apartat és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/09	Saldo a 31/12/08
Dipòsits bancaris	-	5.650.000
Total	-	5.650.000

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

2.3.6. Tresoreria i comptes financers

El quadre adjunt recull la situació de la tresoreria al tancament de l'exercici:

Descripció	Saldo a 31/12/09	Saldo a 31/12/08
Caixa	6.067	4.406
Comptes corrents	1.338.457	3.817.510
Total	1.344.525	3.821.916

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

L'entitat ha presentat el següent compte de tresoreria:

Descripció	
Saldo tresoreria 31-12-2008	9.471.916
Pagament de pressupost 2009	-68.876.149
Cobrament de pressupost 2009	54.979.160
Operacions extrapressupostàries	5.769.598
Total	1.344.525
Saldo tresoreria 31-12-09	1.344.525

Font: FEDA
(Imports en euros)

2.3.7. Fons propis

El desglossament de l'epígraf de fons propis segons el detall dels comptes retuts és el següent:

Descripció	Resultats d'exercicis anteriors	Resultat de l'exercici	Dividends acompte	Total
Saldo al 31/12/08	93.783.392	14.032.896	-3.000.000	104.816.289
Distribució resultats exercici 2008:				
A reserves	9.823.027	-9.823.027	-	-
A dividends	-	-4.209.869	-	-4.209.869
Pèrdues i guanys	-	9.770.475	-	9.770.475
Dividend acompte	-	-	1.193.378	1.193.378
Saldo al 31/12/09	103.606.420	9.770.475	-1.806.622	111.570.272

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

2.3.8. Ingressos a distribuir en diversos exercicis

Les variacions que s'observen en els corresponents comptes comptables han estat:

Descripció	Saldo a 31/12/08	Altes	Traspàs a resultats	Saldo a 31/12/09
Ingressos a distribuir en diversos exercicis	9.806.838	1.055.201	-696.105	10.165.934
Total	9.806.838	1.055.201	-696.105	10.165.934

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

2.3.9. Provisions per riscos i despeses

A 31 de desembre de 2009, l'import de les provisions per a riscos i despeses presenten el següent detall:

Descripció	Saldo a 31/12/08	Altes	Baixes	Saldo a 31/12/09
Provisió fons de pensions	2.035.932	532.774	-99.190	2.469.516
Provisió consum empleats	195.072	43.412	-	238.484
Provisió grans reparacions	780.000	260.000	-	1.040.000
Provisió per contenciosos	30.000	286.178	-	316.178
Total	3.041.003	1.122.364	-99.190	4.064.177

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

2.3.10. Deutes a llarg termini

Els moviments d'aquest compte es mostren en la següent taula:

Descripció	Saldo a 31/12/08	Altes	Baixes	Regularitzacions	Saldo a 31/12/09
Bestretes de clients	1.055.432	324.963	-184.033	-22.457	1.173.906
Retencions a llarg termini	-	1.043.874	-	-	1.043.874
Total	1.055.432	1.368.837	-184.033	-22.457	2.217.780

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

2.3.11. Creditors a curt termini

Aquesta rúbrica comptable presenta el següent detall:

Descripció	Saldo a 31/12/09	Saldo a 31/12/08
Deutes amb entitats de crèdit	4.111.686	-
1.Pòlissa de crèdit	4.111.686	-
Creditors	14.775.772	16.347.497
1. Creditors pressupostaris	10.966.975	11.184.254
Proveïdors	5.590.818	6.850.550
Factures no rebudes	5.252.104	4.227.456
Embalatges i envasos	-16.487	-16.436
Deutes servituds	594	523
Retenció cotització salarial	47.753	41.234
CASS	92.193	80.927
3. Creditors per administració de recursos per compte d'altres ens públics	2.002.175	2.163.243
Cànon Govern	1.657.912	1.684.395
Ministeri Finances creditor impostos indirectes	344.263	478.848
4. Dividends a pagar	1.806.622	3.000.000
Ajustaments per periodificació	196.786	255.419
Total	19.084.244	16.602.916

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en sorgeixen les observacions següents:

Factures no rebudes

De la revisió efectuada es despr en que s'ha donat el tractament de despesa del pressupost a aquelles quantitats comptabilitzades en concepte de factures de proveïdors pendents de rebre. D'acord amb el principi d'annualitat regulat a l'article 14 i els procediments de gestió regulats a l'article 31.d) de la LGFP l'entitat no hauria de reconèixer aquestes obligacions. A 31 de desembre de 2009, el saldo del compte era de 5.252.104 euros, dels quals, 3.287.359 euros es liquiden abans del 31 de gener de 2010, per la qual cosa s'ha imputat indegudament al pressupost de despeses per un import de 1.964.745 euros.

Ajustaments per periodificació

Els treballs per compte de clients corresponents a l'extensió o modificació de la xarxa de distribució que queden incorporats a l'immobilitzat de FEDA es comptabilitzen, quan entren en funcionament, al compte corresponent d'immobilitzat amb contrapartida a ingressos a distribuir en diferents exercicis. Mentre la inversió no està en  s, es comptabilitza amb càrrec al compte d'immobilitzat en curs i amb contrapartida al compte d'ajustaments per periodificació. A 31 de desembre de 2009

els treballs en curs per compte de clients pendents de finalitzar ascendeixen a un import de 190.129 euros.

Atesa la naturalesa de l'operació, aquests imports haurien de figurar, també, en el compte d'ingressos a distribuir en diferents exercicis, malgrat no es comenci a aplicar a resultats fins l'entrada en funcionament de la inversió.

2.4. Romanent de tresoreria

Els imports retuts en aquest document per FEDA són els següents:

Estat del romanent de tresoreria	2009
1 (+) Drets pendents de cobrament	2.917.033
(+) del pressupost corrent	2.988.604
(-) de cobrament dubtós	71.570
2 (-) Obligacions pendents de pagament	13.400.716
(+) del pressupost corrent	10.130.002
(+) de pressupostos tancats	1.612.802
(+) d'operacions no pressupostaries	1.657.912
3 (+) Fons líquids	1.344.525
I Romanent de tresoreria afectat	33.634.550
II Romanent de tresoreria no afectat	
III ROMANENT DE TRESORERIA TOTAL (1-2+3)	-9.139.158

Font: FEDA
(Imports en euros)

De la fiscalització efectuada es desprenen les següents incidències:

Càlcul del romanent de tresoreria

El càlcul de romanent de tresoreria que presenta FEDA difereix del que resultaria d'aplicar el regulat en el PGCP. Així, com es detalla a la nota 2.3.11, l'entitat enregistra en el seu pressupost les despeses suportades, pendents de rebre la factura a la data del tancament de l'exercici. L'import a 31 de desembre de 2009 era de 1.964.745 euros. Derivat de l'anterior, aquest import figura a l'estat del romanent de tresoreria com a despeses pendents de pagament, quan no era procedent fer-ho. Per la seva part, no figura entre els pendents de pagament obligacions liquidades per import de 1.806.622 euros quan era procedent fer-ho.

Drets pendents de cobrament

Contràriament al requerit pel PGCP, els drets pendents de cobrament no es presenten diferenciant els que provenen del pressupost corrent, dels saldos que tenen el seu origen en l'execució de pressupostos anteriors, i dels que tenen naturalesa no pressupostària.

Romanent de tresoreria afectat

S'ha considerat com a romanent de tresoreria afectat la totalitat dels crèdits reconduïts de l'exercici 2008 al 2009, sense que es coneguin els motius que ho

justifiquen. De la revisió efectuada no se'n desprèn que l'entitat obtingui ingressos amb caire finalista que ens permetin parlar de romanent de tresoreria afectat.

L'entitat hauria de considerar afectada aquella fracció del seu romanent que prové d'ingressos de caire finalista que, a la data del tancament resten pendents d'aplicar, així com aquell romanent que, per mandat normatiu, l'entitat ha de destinar a una finalitat específica.

Romanent de tresoreria negatiu

Corregit el saldo del romanent de tresoreria per les incidències detallades anteriorment, en resulta un import de romanent de tresoreria total negatiu de 8.981.035 euros. A aquesta situació cal afegir que el resultat pressupostari que l'entitat ha retut és negatiu en 10.699.850 euros i el fons de maniobra que deriva del balanç de la societat és també negatiu en 10.806.802 euros.

Com s'indica a la nota 2.2, es recomana que l'entitat adopti mesures de sanejament financer que li evitin possibles dificultats de tresoreria a mig termini.

2.5. Contractació pública

De la revisió que s'ha dut a terme relativa a la licitació i execució dels contractes administratius s'ha observat el següent:

Contractacions sense imputació pressupostària de la despesa

És pràctica de l'entitat la licitació de contractacions de subministraments en que la fiscalització sobre la disponibilitat pressupostària i la seva imputació a pressupost es realitza en el moment en que els materials adquirits surten del magatzem de l'entitat per ser consumits, o bé en el moment d'aprovació dels projectes definitius, i no prèviament a l'adjudicació d'aquests contractes com estableix l'article 31.1.b) de la Llei de les finances públiques.

De la revisió efectuada, almenys, s'ha seguit aquesta pràctica en les licitacions següents:

Objecte de la contractació	Import adjudicat
Subministrament de transformadors de distribució en bany d'oli	321.495
Subministrament d'indústries	217.735
Subministrament de cel·les de mitjana tensió 24kv - SF6	313.979
Subministrament de cable de mitjana tensió	338.640
Subministrament de centralitzacions per a comptadors	271.399
Total	1.463.248

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

2.6. Altres aspectes a destacar

Així mateix, de la revisió efectuada s'han observat els següents aspectes a mencionar:

Control de legalitat i financer

Els articles 37, 39 i 42 de la LGFP encarreguen a la Intervenció general l'exercici del control de legalitat i del control financer de, entre altres les entitats parapúbliques o de dret públic. Durant l'exercici fiscalitzat, l'Entitat va estar sotmesa parcialment a aquests controls. No obstant, a la data de finalització del treball de camp corresponent a aquesta fiscalització, el Tribunal no havia tingut accés als informes de control financer corresponents als exercicis 2008 i 2009.

Economicitat i eficiència de la despesa pública

L'article 36.1 de la LGFP estableix com a finalitats de la gestió de la despesa pública els objectius d'economicitat i eficiència establint per a la seva supervisió i mesura els controls pressupostaris de legalitat, oportunitat econòmica, control financer, control d'eficàcia i control polític.

FEDA té formulada una declaració de la *missió* de l'entitat, en el sentit de descriure el propòsit o la raó de ser de l'organització, complementada amb uns *valors* que descriuen l'objectiu de comportament de l'ens. Igualment, l'entitat té definida i publicitada una estratègia com a forma d'implantar la *missió* esmentada.

L'empresa elabora i fa públics diferents procediments de mesura i seguiment d'indicadors relacionats amb els àmbits dels serveis, tècnic, econòmic, organitzatiu, mediambientals i de control, tant quantitatius com qualitatius.

Polítiques i pràctiques mediambientals

Les polítiques que duen a terme les entitats integrants del sector públic poden tenir impacte en el medi ambient el qual, als efectes de l'abast de la fiscalització del Tribunal, pot comportar la necessitat d'introduir en els comptes que es reten, costos, passius o provisions per atendre a les contingències derivades de les seves actuacions o poden comportar la desvalorització de béns i altres actius de la entitat.

FEDA, atenent a les competències legalment atribuïdes que gestiona, desenvolupa activitats que poden tenir efectes rellevants sobre el medi ambient.

La parapública té definides polítiques de sostenibilitat, formulats compromisos i previstes actuacions envers la minimització de l'impacte ambiental de les seves actuacions.

En aquest sentit, FEDA disposa d'un estudi de sostenibilitat de l'impacte ambiental de la xarxa elèctrica existent i, derivat del mateix, un pla de vigilància en les operacions d'explotació i manteniment de les línies elèctriques, així com té establertes pràctiques i procediments en la gestió de la vegetació de les zones d'influència de les línies elèctriques.

Igualment, elabora i fa públic diferents indicadors relacionats amb l'impacte mediambiental de la seva activitat, tant de la vessant dels projectes d'inversió com des de l'òptica de la producció i distribució energètica i de la vessant de l'activitat administrativa.

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a la comptabilitat pública

- Les previsions pressupostàries definitives de l'exercici de 2009 han estat deficitàries en 49.180.261 euros. Així mateix, el resultat pressupostari retut per l'exercici ha estat negatiu en 10.699.850 euros, el romanent de tresoreria negatiu de 8.981.035 euros i el fons de maniobra que deriva del balanç de la societat és també negatiu en 10.806.802 euros. Es recomana que l'entitat adopti mesures de sanejament financer que li evitin possibles dificultats de tresoreria a mig termini. (notes 2.1.1, 2.2 i 2.4)
- Per al finançament parcial dels dèficits esmentats en l'apartat 2.2, FEDA ha fet ús d'endeutament bancari per import de 4.111.686 euros provocant un excés d'endeutament del sector públic estatal en superar les limitacions fixades en l'article 24 de la Llei de pressupost per l'exercici 2009.

Altres aspectes a destacar

- Tot i que durant l'exercici fiscalitzat, l'entitat va estar sotmesa parcialment als controls de legalitat i financer, a la data de finalització del treball de camp corresponent a aquesta fiscalització, el Tribunal no havia tingut accés als informes de control financer corresponents als exercicis 2008 i 2009. (nota 2.6)

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors, que deriven de fets que segueixen pendents o de pràctiques que s'han mantingut en aquest exercici, amb les corresponents matisacions o actualitzacions en el cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

Relatives a la comptabilitat pública

- Com es detalla a la nota 2.1.2, s'han tramitat modificacions pressupostàries per import de 33.712.831 euros per les quals no s'ha previst un finançament adequat.
- El Pla general de comptabilitat pública del Principat d'Andorra és d'obligatori compliment, en els termes previstos per la Llei general de les finances públiques. FEDA ha efectuat per l'exercici 2009, una presentació dels estats i comptes anuals segons preveu el Pla general de comptabilitat pública. Tanmateix, durant l'exercici, no utilitza les parts segona i tercera

del pla en la seva integritat, és a dir, la totalitat del quadre de comptes i les definicions i relacions comptables, previstes en el mateix. (nota 2.3)

- No s'ha pogut quantificar el valor teòric de la participació financera que FEDA té en la societat CTRASA ja que, a la data d'acabament del treball de camp no es disposava dels comptes anuals de la societat participada a 31 de desembre de 2009. A 31 de desembre de 2008 estaria sobrevalorada en 284.648 euros (notes 1.5 i 2.3.2)
- Les compres dels materials no associades inicialment a un projecte s'administren pels magatzems de l'entitat i no s'imputen al pressupost fins al moment de ser consumides, contràriament al requerit a l'article 31 LGFP. (nota 2.3.3)
- S'ha observat que FEDA manté existències de molt baixa rotació, sobre les quals, a 31 de desembre 2009 no es fa cap provisió per a depreciació. L'import de les existències susceptibles de ser dotades s'ha estimat en 146 milers d'euros. (nota 2.3.3)
- L'entitat ha donat el tractament de despeses del pressupost a aquelles operacions meritades les quals es trobaven, al tancament de l'exercici, pendents de rebre la factura. Atenent al principi d'annualitat regulat a l'article 14 de la LGFP, aquestes operacions han de ser imputades al pressupost de l'exercici en el qual es reconeixen. L'import d'aquestes operacions és de 1.964.745 euros. Conseqüència de la pràctica incorrecta que s'ha descrit, aquesta quantitat figura com a pendent de pagament a l'estat del romanent de tresoreria, quan no era procedent fer-ho. Així mateix, l'estat del romanent de tresoreria no incorpora obligacions pendents de pagament per import de 1.806.622 euros quan era procedent fer-ho (notes 2.3.11 i 2.4)
- S'han considerat com a romanent de tresoreria afectat la totalitat dels crèdits reconduïts de l'exercici 2008 al 2009, sense que es coneguin els motius que ho justifiquen. L'entitat hauria de considerar afectat aquella fracció del seu romanent que prové d'ingressos de caire finalista que, a la data del tancament, restin pendents d'aplicar, així com aquell romanent que, per mandat normatiu, l'entitat ha de destinar a una finalitat específica. (nota 2.4)

Relatives a la contractació

- L'entitat ha efectuat contractacions de subministraments en què la fiscalització sobre la disponibilitat pressupostària i la seva imputació a pressupost es realitza en el moment en què els materials adquirits surten del magatzem de l'entitat per ser consumits, o bé en el moment d'aprovació dels projectes definitius, i no prèviament a l'adjudicació d'aquests contractes com estableix l'article 31.1.b) de la LGFP. (nota 2.5)

Altres aspectes a destacar

- Com es detalla a la nota 2.2.1, no es disposen de mecanismes de supervisió i seguiment del cànon pel consum d'energia elèctrica dels abonats que reben subministraments d'entitats de distribució diferents de FEDA que permetin manifestar-nos sobre la raonabilitat i integritat dels mateixos.

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, i subjecte a les limitacions esmentades a la nota 1.5, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de Forces Elèctriques d'Andorra a 31 de desembre de 2009, dels resultats de les seves operacions i dels recursos obtinguts i aplicats, i de l'execució del pressupost d'ingressos i despeses corresponents a l'exercici anual acabat en la mateixa data i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats recollits a la LGFP i al PGCP, i guarden uniformitat amb els aplicats en l'exercici anterior.

També es desprèn que, excepte pels aspectes descrits en el cos de l'informe, FEDA ha complert de forma raonable amb la legislació bàsica relativa a l'administració i control dels fons públics que li és aplicable per l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2009.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre a Forces Elèctriques d'Andorra el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

Es transcriu a continuació la resposta rebuda:

Sr. Carles SANTACREU
President del Tribunal de Comptes
Carrer Sant Salvador, 10
Ed. Plaza- 3r 7a –
ANDORRA LA VELLA

Ref.: núm. 2954/2011 – DGAM/am

Encamp, 27 d'abril 2011

Distingit Sr.

Amb el seu escrit de 31 de març, recollit el dia 6 d'abril a les seves dependències, hem rebut l'informe corresponent a la liquidació de comptes de FEDA de l'exercici 2009.

Amb la present em plau adjuntar-vos un document amb les nostres al·legacions a l'esmentat informe.

Aprofito l'avinentsa per a saludar-vos ben atentament.

FEDA

A. MOLES

Director General

Al·legacions a l'informe del Tribunal de Comptes referent a l'exercici 2009

Encamp, 15 d'abril del 2011

Al·legacions referents a les observacions corresponents a l'exercici 2009

Observacions relatives a la comptabilitat pública

Al·legacions al punt 1

Durant l'exercici 2009, FEDA va ampliar la pòlissa de crèdit que tenia contractada per tal de cobrir les necessitats de tresoreria previstes per aquell mateix exercici i que provenen de l'important volum d'inversió que l'entitat tenia previst realitzar. La mateixa pòlissa preveu que es renovi fins a convertir-la en préstec i establir un pla d'amortització.

En aquest sentit, la voluntat de FEDA és de convertir aquest deute a curt termini en un préstec a llarg termini tant bon punt com s'hagin activat aquestes inversions i es comencin a amortitzar comptablement. D'aquesta manera es restablirà els fons de maniobra en valors positius i s'evitaran possibles dificultats de tresoreria a mitjà termini.

Al·legacions al punt 2

El projecte de pressupost de FEDA per a l'exercici 2009 que es va remetre a Govern preveia un endeutament de 18 milions d'euros per fer front a les necessitats de tresoreria previstes per aquell mateix exercici. Aquell projecte fou aprovat pel Govern i, posteriorment, pel Consell General, i està integrat dins del Pressupost de l'Estat 2009. A 31 de desembre del 2009, les disposicions de la pòlissa de crèdit contractada per FEDA s'eleva a 4.111.686 €, molt per sota del què preveu el pressupost aprovat.

Per això, sense perjudici de la previsió de l'article 56.2 de la Llei general de les finances públiques, en el sentit que cada entitat parapública o de dret públic ha d'establir el règim de la seva tresoreria d'una forma coordinada amb l'Administració general, entenem que el nivell d'endeutament de FEDA a 31 de desembre de 2009 no pot haver provocat cap excés d'endeutament del sector públic estatal, atesa la previsió inicial del nivell d'endeutament de 18 milions d'euros.

Altres aspectes a destacar

A la data de finalització del control de camp corresponent a l'auditoria del Tribunal de Comptes per a l'exercici 2009, els informes de control financer corresponents als exercicis 2008 i 2009 no estaven realitzats per part de la Intervenció general de Govern.

Observacions i recomanacions d'anys anteriors

Observacions relatives a la comptabilitat pública

Al·legacions al punt 1

Aquesta mateixa observació que el Tribunal de Comptes va formular en l'informe relatiu als treballs de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2008, es va tenir en compte en l'elaboració de la memòria del projecte de pressupost per a l'exercici 2011, en la qual es va preveure el finançament dels crèdits reconduïts previstos del 2010 al 2011 a càrrec d'endeutament.

Al·legacions al punt 2

Els quadres de comptes utilitzats per FEDA es van originar l'any 1988, és a dir ben abans de l'aprovació del Pla general de comptabilitat pública, de 27 de gener de 1999 (PGCP) i segueixen des de llavors el Pla comptable francès i per això la nomenclatura utilitzada no coincideix del tot amb la del PGCP.

Nogensmenys, les relacions comptables han estat ajustades al PGCP des de la seva aplicació respectant les definicions que figuren en la tercera part del PGCP, malgrat la utilització d'una nomenclatura de comptes diferent.

Al·legacions al punt 3

A la data d'acabament del treball de camp de l'auditoria del Tribunal de Comptes, els comptes anuals per a l'exercici 2009 de la societat participada CTRA,SA no estaven formulats ni aprovats per la junta d'accionistes, motiu pel qual no els vam poder posar a disposició del Tribunal.

Al·legacions al punt 4

Les compres de material de magatzem d'ús freqüent que s'empren en petits projectes de la xarxa de distribució de FEDA, no s'imputen en el moment de la compra ja que no estan afectats a un projecte en concret, sinó que responen a una gestió habitual d'un magatzem com el de FEDA de disposar d'estocs mínims de cada un d'aquests materials per tenir-ne disponibilitat en tot moment, per tal de no endarrerir la capacitat de resposta davant de noves demandes de clients o en el cas d'avaries i manteniments.

Per altra part, aquests materials poden ser liquidats en 4 posicions (14 subconceptes pressupostaris diferents) en el moment del seu consum dins un projecte d'inversió o ordre de manteniment. Aquestes possibles imputacions pressupostàries són:

1. Inversions a càrrec de FEDA (subconceptes 60349, 60350, 60351 i 60352)
2. Inversions a càrrec de client (subconceptes 60366, 60367, 60368 i 60369)
3. Manteniment a càrrec de FEDA o a demanda de clients (subconceptes 21340, 21350, 21360, 21370 i 21392)
4. Reparacions per avaries (subconcepte 21391)

No és possible conèixer, en el moment de comprar el material destinat a cobrir l'estoc mínim de magatzem, quina serà la seva imputació definitiva. És per aquest motiu que s'imputa en el moment de realitzar la sortida del material de magatzem.

Al·legacions al punt 5

Cada any es realitza un llistat de les existències de magatzem per les quals no hi ha hagut rotació durant l'exercici per tal de comprovar-ne l'obsolescència. Tot aquell material que serveixi per a reemplaçar elements de l'immobilitzat que es poden avariar es manté en l'estoc encara que la seva rotació sigui molt baixa.

Així mateix, es tindrà en compte aquesta observació en el tancament de l'exercici 2011 per tal de dotar una provisió per a depreciació d'existències de molt baixa rotació.

Al·legacions al punt 6

Les factures pendents de rebre a 31 de desembre de 2009 que corresponien a despeses meritades durant l'exercici i per les quals es va rebre la factura abans del 31 de gener del 2010, es van liquidar en el pressupost de l'exercici 2009, tal com ho estableix l'article 14 de la Llei general de les finances públiques, modificat per la Llei 6/2006, de 21 de febrer de 2006.

No obstant això, aquelles factures que estaven pendents de rebre a 31 de gener de 2010 i que corresponien a despeses meritades comptablement en l'exercici 2009,

segons recepció de mercaderies o de serveis, es van liquidar en el pressupost 2009 seguint el mateix criteri i per aquest motiu figuren com a quantitat pendent de pagament a l'estat de romanent de tresoreria.

Les obligacions pendent de pagament que segons el Tribunal no figuren en l'estat de romanent de tresoreria, corresponen a la diferència entre l'import de 14.775.772 € que figura en el passiu a III.Creditors (pàgina 15 de l'informe de fiscalització) i l'import de 13.400.716 € de les obligacions pendents de pagament que figuren en la taula de l'estat de romanent de tresoreria (pàgina 28 de l'informe de fiscalització).

Aquesta diferència és de 1.375.056 € i no de 1.806.622 € com apunta el Tribunal. Dita diferència prové de la comptabilització d'un actiu en curs (237201 AeC ETR) que s'havia comptabilitzat al 2010 quan era procedent fer-ho al 2009. Es va efectuar la regularització de balanç abans de fer el tancament de comptes però no es va actualitzar el quadre de l'estat de romanent de tresoreria.

Per tant el quadre de l'estat de romanent de tresoreria quedaria de la forma següent:

	31/12/2009	
Estat del romanent de tresoreria		
1 (+) Drets pendents de cobrament		2.917.033
(+) del pressupost corrent	2.988.604	
(+) de pressupostos tancats		
(+) d'operacions no pressupostàries		
(-) de cobrament dubtós	71.570	
(-) drets cobrats pendents d'aplicació definitiva		
2 (-) Obligacions pendents de pagament		14.775.772
(+) del pressupost corrent	11.505.058	
(+) de pressupostos tancats	1.612.802	
(+) d'operacions no pressupostàries	1.657.912	
(-) obligacions pagades pendents d'aplicació definitiva		
3 (+) Fons líquids		1.344.525
I Romanent de tresoreria afectat		
II Romanent de tresoreria no afectat		-10.514.214
III ROMANENT DE TRESORERIA TOTAL (1-2+3)		-10.514.214

Al·legacions al punt 7

Es tindrà en compte aquesta observació sobre el romanent de tresoreria afectat en el tancament de l'exercici 2011.

Observacions relatives a la contractació

Al·legacions al punt 1

Les compres de material de magatzem d'ús freqüent que s'empren en petits projectes de la xarxa de distribució de FEDA, no s'imputen en el moment de la compra ja que no estan afectats a un projecte en concret, sinó que responen a una gestió habitual del magatzem de FEDA de disposar d'estocs mínims de cada un d'aquests materials per tenir-ne disponibilitat en tot moment.

Els subministraments citats pel Tribunal de comptes en la nota 2.5, són un exemple de material d'ús freqüent i pel qual és necessari disposar sempre d'estocs mínims per tal de poder satisfer qualsevol demanda de clients o per reparar qualsevol avaria.

Tanmateix, la imputació a pressupost de tot aquest material de magatzem es realitza en el moment de la seva sortida del magatzem, tant si la sortida de magatzem és generada per una ordre d'inversió o de manteniment. En aquests casos, la compra de material no està imputada a cap posició pressupostària perquè es tracta de comandes derivades d'un "contracte marc" de subministrament de material per al magatzem.

No obstant això, si bé la imputació a pressupost d'aquest material es realitza a la sortida del magatzem en la fase de liquidació, les fases d'autorització i de compromís de despesa s'imputen al pressupost segons una estimació percentual determinada en funció del destí final d'aquestes mercaderies.

Altres aspectes a destacar

El procediment per a la declaració del cànon sobre el consum d'electricitat està desenvolupat pel Reglament de 4 de setembre de 1995, de la Llei del cànon sobre el consum d'electricitat i telèfon. L'article 6.2 d'aquest reglament estableix que *"FEDA ha d'incloure en les facturacions periòdiques de subministrament d'energia elèctrica a aquestes entitats (les altres distribuïdores), l'estimació del cànon que aquestes entitats han d'aplicar als seus usuaris, les quals el fan efectiu a FEDA conjuntament amb l'import de la facturació"* i estableix també el procediment per a obtenir aquesta estimació (art. 6.3). És en aplicació d'aquestes normes que FEDA factura a les altres distribuïdores una estimació del cànon.

D'acord amb l'article 7 del mateix reglament, FEDA ha de rebre la declaració-resum de les altres distribuïdores el mes de gener de cada any, i ha de presentar al Ministeri de Finances la seva declaració-resum de l'any, acompanyada de les de les altres distribuïdores, durant la primera quinzena del mes de febrer de cada any.

Si alguna de les entitats distribuïdores no lliura a FEDA la declaració-resum de l'any, o si la lliura en forma incorrecta o inadequada, FEDA no té cap mitjà per a exigir-li

que esmeni aquest incompliment. Les facultats d'inspecció, control i eventual sanció corresponen exclusivament al Ministeri de Finances.

Per tant, lliurant la seva declaració-liquidació i annexant-hi aquelles altres que li hagin estat lliurades per les entitats distribuïdores, FEDA compleix amb les obligacions que la Llei i el Reglament del cànon sobre el consum d'electricitat li imposen.

Encamp el 15 d'abril del 2011

Albert Moles
Director General

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

El Tribunal de Comptes ha analitzat les al·legacions presentades i entén que no modifiquen els plantejaments evocats en el cos de l'informe, ni aporten cap informació complementària que permeti modificar les observacions i conclusions a les quals ha arribat el Tribunal després de l'examen de la documentació aportada durant els treballs de camp.